

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 25 kwietnia 2016 r.

**w sprawie upamiętnienia 35. rocznicy powstania Niezależnego Zrzeszenia Studentów
oraz walki o autonomię uczelni wyższych w latach 1980-1989**

Powstanie Niezależnego Zrzeszenia Studentów było jednym z pierwszych wydarzeń świadczących o zmianach w życiu akademickim w Polsce. Na wszystkich uczelniach działających na obszarze dzisiejszego województwa kujawsko-pomorskiego tworzone były struktury NZS. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu NZS powstał już 17 września 1980 roku, na Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy 16 października 1980 r. W tym samym okresie struktury niezależnego ruchu studenckiego zostały utworzone również w Wyższej Szkole Pedagogicznej, Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Bydgoszczy oraz filii Akademii Medycznej w Gdańsku. Jego założycieli, studentów pochodzących z różnych miejscowości naszego regionu i Polski, integrowała idea przywrócenia praw i swobód akademickich, a zwłaszcza samorządności szkół wyższych. Głównymi przejawami aktywności NZS była działalność wydawnicza, publikowanie gazetek, broszur, ulotek, w których podejmowane były tematy istotne z punktu widzenia środowisk studenckich, takie jak postulowane zmiany w programach nauczania, propagowanie wiedzy o wydarzeniach historycznych przemilczanych w mediach i podręcznikach oficjalnego nurtu, komentowanie bieżących wydarzeń politycznych, a także akcje protestacyjne i strajki studenckie, będące narzędziem w walce o autonomię wyższych uczelni i demokratyzację kraju.

Studenckiej działalności w imię autonomii uczelni wyższych nie przerwało wprowadzenie stanu wojennego i odwołanie demokratycznie wybranych władz uczelni. Wielu włączających się w podziemną walkę z komunistycznym reżimem działaczy NZS opłaciło ją więzieniem, utratą zdrowia lub zostało zmuszonych do emigracji.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego z szacunkiem wspomina uczestników strajków i demonstracji studenckich wszystkich uczelni działających na obszarze dzisiejszego województwa kujawsko-pomorskiego oraz osoby zaangażowane w podziemną działalność wydawniczą, jak również tysiące anonimowych uczestników walki o autonomię polskiego szkolnictwa wyższego.

Dzisiaj dla upamiętnienia ówczesnych wydarzeń dokonane zostanie odsłonięcie pamiątkowej tablicy na gmachu będącym dziś częścią Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego a trzydzieści pięć lat temu należącym do UMK, w którym studenci Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na wezwanie Niezależnego Zrzeszenia Studentów zorganizowali strajk w dniach 17-18 lutego 1981 roku w walce o autonomię wyższych uczelni, prawa człowieka i niepodległość Polski.